کد خبر: ۴۰۸۵۰۶
دوشنبه ۱۰ مرداد ۱۴۰۱ ۱۳:۱۲

واکنش یونسکو به تخریب بناهای تاریخی استان یزد

مدیرکل میراث فرهنگی یزد گفت: حدود ۲۰۰ بنا به شکل جدی آسیب دیده‌اند که یک درصد این بافت را شامل می‌شود و حدود ۴۰۰ بنا هم دچار آسیب جزئی شده‌اند، مثلا بخشی از یک دیوار در آنها یا ازاره‌ای در یک کوچه فروریخته است. <;br&#۴۷;><br&#۴۷>

به گزارش سایت خبری پرسون، جاری شدن سیل در کشورمان از روز چهارشنبه هفته گذشته تاکنون خسارات بسیاری را به بار آورده و جان تعداد زیادی از هم‌وطنانمان را نیز گرفته است. این سیل همچنین مناطقی از کشور را در برگرفته که تا پیش از این سابقه سیل با این ابعاد را نداشته یا حداقل دهه‌ها از وقوع چنین فاجعه‌ای در آنها گذشته است. از جمله این مناطق، استان‌های کویری و حاشیه کویر کشورمان است که در بعضی از آنها آثار تاریخی و فرهنگی ثبت ملی و ثبت جهانی وجود دارد. در این میان، خسارت سیل به بافت تاریخی استان یزد به‌ویژه مرکز این استان، مورد توجه قرار گرفته است چراکه در این حادثه بخش قابل توجهی از بافت تاریخی و ثبت جهانی این شهر آسیب دید.

احمد آخوندی ابراهیم‌آبادی مدیرکل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان یزد درخصوص وقوع سیل اخیر در این استان گفت: بارندگی اخیر برای استان یزد در نوع خود بی‌سابقه بود. طی ۲ روز حدود ۱۰۰ میلیمتر باران در یزد بارید که حدود ۲ برابر میانگین سالانه بارش در این شهر است.

وی با بیان اینکه این سیل از قبل پیش‌بینی و هماهنگی‌ها برای مواجهه با آن در محلات انجام شده بود، ادامه داد: عزیزان ما در محلات آمادگی داشتند. تیمی شامل معتمدین محلات، نماینده ما (میراث فرهنگی)، دوستان عزیز شهرداری و برخی از متخصصین مرمت تشکیل شد که به محض شروع بارندگی حضور داشتند و سعی شد با هدایت آب‌ها به سمت قنات‌ها و... از خسارت بیشتر جلوگیری شود.

خسارت ۱۳۵۰ میلیارد تومانی سیل به میراث فرهنگی و گردشگری یزد

مدیرکل میراث فرهنگی یزد با بیان اینکه در سیل اخیر حدود ۱۳۵۰ میلیارد تومان خسارت به ابنیه تاریخی و زیرساخت‌های گردشگری استان یزد وارد شده است، گفت: میزان خسارت در بعضی شهرستان‌ها محدود بوده و بیشترین خسارت را در شهر یزد داشته‌ایم.

وی بیشترین خسارت‌ها را متوجه ساختمان‌هایی دانست که کسی در آنها ساکن نبوده یا در آنها مرمت نامناسب صورت گرفته بود و افزود: برخی منازل و مغازه‌ها یا سردرها خسارت دیدند اما خوشبختانه آثار تاریخی نفیس استان دچار مشکل نشدند و ما سعی کردیم مدیریت کنیم.

آثار تاریخی نفیس صدمه ندیده‌اند

این مسئول در پاسخ به این سوال که آیا ساختمان‌های ثبت ملی هم در این سیل آسیب دیده‌اند یا نه، گفت: بیشتر تخریب‌ها در منازل و مغازه‌های مردم یا ساختمان‌های متروکه بوده و ساختمان‌های ثبتی، چون از آنها مراقبت کرده بودیم یا مردم در آنها ساکن بودند و یا تاسیسات گردشگری در آنها مستقر بود، آسیب جدی ندیدند. البته در شهر تفت ساختمان اداره میراث فرهنگی که یک خانه ثبتی بود، متاسفانه به دلیل جمع شدن آب پشت ساختمان فروریخت و کلا خراب شد.

اقدامات میراث فرهنگی پس از سیل

آخوندی درخصوص اقدامات نهاد متبوع خود برای پیشگیری از خطراتی که بافت تاریخی یزد را بعد از سیل تهدید می‌کند، اظهار کرد: بافت تاریخی یزد شامل ساختمان‌های گِلی است و این دست از ساختمان‌ها بعد از بارندگی به مشکل دچار می‌شوند. به همین دلیل ما تیم پایش را در محلات مستقر کرده‌ایم که به تک‌تک منازل مراجعه و وضعیت تخریب، وجود آب در زیرزمین، سکونت یا متروکه بودن و... را بررسی می‌کنند تا ما موضوع را مدیریت کنیم.

زمان بازگشت ساکنان بافت تاریخی به خانه‌هایشان

مدیرکل میراث فرهنگی یزد درباره زمان بازگشت ساکنان بافت تاریخی به محل زندگی خود پس از سیل گفت: در زمان بارندگی بود که پیشنهاد شد بافت از مردم تخلیه شود اما همین الان کسانی که منازلشان مقاوم و مستحکم بوده، در بافت ساکن هستند، یعنی همه بافت تاریخی به صورت کامل تخلیه نشده است. تاسیسات گردشگری داخل بافت هم فعالند و مسافر پذیرش می‌کنند.

وی ادامه داد: برای ساکنان ساختمان‌هایی که تخریب شده یا به مرمت نیاز دارند هم ستاد اسکان استان فعال شده و آنها را اسکان داده است. ان‌شاءالله تعیین خسارت و آواربرداری صورت بگیرد تا بعد به مرمت برسیم و مردم بتوانند به خانه‌هایشان برگردند.

تکلیف خانه‌های کثیرالمالک، مجهول‌المالک و اوقافی مشخص شود

این مسئول درخصوص اقدامات پیشگیرانه میراث فرهنگی یزد برای حفاظت از بافت تاریخی این استان در حوادث مشابه آینده گفت: برای این مسئله چند کار مدیریتی باید انجام شود. اول اینکه باید تکلیف خانه‌های کثیرالمالک و مجهول‌المالک مشخص شود. دولت باید برای این خانه‌ها قانونی بگذارد چون آنها فقط متعلق به اشخاص نیستند، بلکه به همه مردم تعلق دارند چون بخشی از هویت و فرهنگ ما هستند.

وی افزود: بعضی از مالکان این خانه‌ها یا در محلات دیگر شهر ساکن شده یا به شهرها و کشورهای دیگر مهاجرت و متاسفانه این خانه‌های قدیمی را رها کرده‌اند. خالی بودن این منازل هم باعث تخریب خودشان می‌شود و هم به ساختمان‌های اطرافشان آسیب می‌زند. چون بافت تاریخی از لحاظ معماری به هم پیوسته است، اگر منزلی خراب شود، می‌تواند به یکی دوتا از منازل اطرافش هم خسارت وارد کند. بنابراین، پیشنهاد ما این است که در برنامه هفتم توسعه دولت حتما برای خانه‌های کثیرالمالک و مجهول‌المالک فکری بکند. خانه‌ای در بافت تاریخی نباید خالی باشد؛ یا مالک باید آن را تعیین تکلیف کند یا دولت به نمایندگی از مالک این کار را انجام دهد و پولش را پرداخت کند.

مدیرکل میراث فرهنگی یزد با بیان اینکه املاک وقفی داخل بافت تاریخی هم باید تعیین تکلیف شود، اظهار کرد: ما در ۸۰۰ هکتار بافت تاریخی یزد حدود حدود ۲۰ هزار پلاک داریم که از این تعداد حدود ۱۸۸۰ پلاک وقفی است. حالا این پلاک‌ها بعضا خالی‌السکنه هستند، آب‌انبار یا مسجدند و غیره. دولت باید اینها را هم تعیین تکلیف کند. دوستان اوقاف یا آنها را تحویل بدهند یا مرمت کنند که هم خود این بناها حفظ شوند و هم به بناهای اطرافشان آسیب نزنند.

وجود ۴۶ قنات در بافت تاریخی یزد

آخوندی نکته دوم را تامین اعتبار برای احیای قنات‌های متروکه داخل بافت تاریخی یزد دانست و گفت: در گذشته آب‌های ناشی از بارندگی از طریق کوچه‌ها به قنات‌های فعال سطح شهر هدایت می‌شدند و قنات‌ها هم این آب را به مزارع بیرون شهر می‌بردند. الان ۶۵ رشته قنات از داخل یزد رد می‌شود و ۴۶ رشته قنات زیر بافت تاریخی این شهر قرار دارد. با احیای این قنات‌ها می‌توان هدایت آب‌های سطحی را به‌راحتی انجام داد.

وی با بیان اینکه از این تعداد یکی دو قنات الان در بافت تاریخی یزد فعال است، افزود: در سیل اخیر به این دلیل آبگرفتگی در بافت تاریخی کم داشتیم که آب را به سمت این قنات‌ها هدایت کردیم.

تخریب بعضی اماکن به دلیل وجود چاه‌های جذبی

مدیرکل میراث فرهنگی یزد با بیان اینکه نکته سوم برای حفاظت از بافت تاریخی در برابر آب‌های سطحی حفر چاه‌های جذبی عمیق است، گفت: چاه‌هایی که حفر شده اکثرا دارای عمق ۴ تا ۱۰ متر هستند و زیرزمین‌ها و پایاب‌ها در خانه‌های واقع در بافت تاریخی ما هم در همین عمق قرار دارند.

وی ادامه داد: حفر چاه‌های جذبی در بافت تاریخی باید به سمت عمق ۴۰ متر برود که در صورت پر شدن، به ساختمان‌های اطراف خود نَم ندهد. در سیل اخیر، چند مورد از تخریب‌ها در بافت تاریخی ناشی از همین چاه‌های جذبی بود که آب وارد آنها شده و نم داده بود.

این مسئول مورد چهارم را کف‌سازی مناسب دانست و افزود: کف‌سازی‌ای که در بافت تاریخی انجام می‌شود، هم از لحاظ شیب و هم نوع مصالح باید طوری باشد که بتواند آب‌های سطحی را هدایت کند. در این مورد، شیب‌بندی کوچه‌ها خیلی مهم است.

آسیب دیدن ۶۰۰ بنا در بافت تاریخی یزد

مدیرکل میراث فرهنگی یزد در تایید حرف شهردار بافت تاریخی یزد درخصوص آسیب دیدن ۲۰۰ بنای این بافت در سیل اخیر گفت: حدود ۲۰۰ بنا به شکل جدی آسیب دیده‌اند که یک درصد این بافت را شامل می‌شود و حدود ۴۰۰ بنا هم دچار آسیب جزئی شده‌اند، مثلا بخشی از یک دیوار در آنها یا ازاره‌ای در یک کوچه فروریخته است.

واکنش یونسکو به تخریب بناهای تاریخی یزد

آخوندی در پاسخ به این سوال که آیا یونسکو به خسارات واردشده به بافت تاریخی یزد که در فهرست این سازمان ثبت جهانی شده است واکنشی نشان داده و اعلام کمک‌رسانی کرده است یا نه، گفت: یونسکو برای کمک‌رسانی اعلام آمادگی کرده و از ما برآورد خسارت خواسته است. ما هم اطلاعات را لوکیشن‌محور احصا و گزارشی از وضعیت موجود تهیه می‌کنیم و برای آن می‌فرستیم که ان‌شاءالله بتواند به ما کمک کند.

منبع: همشهری آنلاین